

Pla de gestió integral de gats comunitaris i colònies felines de Santa Eulària des Riu

SECCIÓ I. MARC I OBJECTE

1. Introducció
2. Objecte del PGIF
3. Objectius generals i específics
4. Marc normatiu (estatal/autonòmic/local)
5. Definicions i abast del Pla
6. Àmbit territorial i subjectes

SECCIÓ II. DIAGNÒSTIC I ESTRATÈGIA

7. El municipi
8. Zonificació estratègica A/B/C
9. Governança i parts implicades
10. Eixos i línies d'actuació prioritàries

SECCIÓ III. MANUAL D'AVALUACIÓ I DECISIÓ

11. Metodologia d'avaluació del risc: enfocament integral (doble eix)
12. Sistema SP-PICF i llindars

SECCIÓ IV. OPERATIVA I SERVEIS

13. Estructura operativa i agents implicats
14. MAP – Matriu d'assignació de procediments
15. Protocols mestres i POE (catàleg)
16. Bioseguretat i gestió de residus
17. Emergències i contingències (obres, sanitat, medi ambient)
18. PGIF-REG: registres, traçabilitat i protecció de dades (RGPD)
19. Acreditació de voluntariat i codi de conducta
20. Pla de comunicació i mediació

SECCIÓ V. IMPLEMENTACIÓ, SEGUIMENT I SOSTENIBILITAT DEL PLA

21. Fases d'implementació del PGIF Santa Eulària des Riu
22. Sistema de seguiment i avaluació
23. Finançament i estimació de costos

24. Règim d'inspecció, mesures correctores i relació amb ordenances

BIBLIOGRAFIA

Resum executiu

El PGIF de Santa Eulària des Riu estableix un model integral per gestionar els gats comunitaris amb criteris de benestar, salut pública i protecció de la biodiversitat, d'acord amb la Llei 7/2023 i altra normativa vigent. El Pla combina diagnòstic per risc ecològic i sanitari-social, CER+R amb traçabilitat, governança interdepartamental, zonificació A/B/C i un sistema d'indicadors que orienta la presa de decisions i l'assignació de recursos. El resultat esperat és una reducció sostinguda de la població en carrer, menys conflictes veïnals, millor salut dels gats comunitaris i menor impacte sobre entorns sensibles, amb participació ciutadana ordenada i transparència.

SECCIÓ I: MARC I OBJECTE

1. INTRODUCCIÓ

La sensibilitat creixent de les persones cap al benestar dels animals és més que palès quant a la promulgació de la Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i benestar dels animals. Aquesta llei ha consolidat la figura del “gat comunitari” i exposa els motius pels quals s’ha d’adaptar la normativa a aquesta nova consciència ciutadana, incloent l’obligatorietat per a les entitats locals d’implementar programes de gestió basats en el mètode de Captura, Esterilització, Registre i Retorn (CER+R).

A més, el capítol VI d’aquesta llei, *Colònies felines*, aborda la situació dels gats que habiten de manera habitual al carrer i depenen, directa o indirectament, de les persones per alimentar-se. En aquest s’estableixen les normes i obligatorietats de les diferents administracions envers aquests animals, amb l’objectiu, del tenor literal, “del control poblacional amb la finalitat de reduir progressivament la seva població mantenint la seva protecció com a animals de companyia”.

Així doncs, no es pot obviar que la presència de gats comunitaris, o gats que viuen en llibertat vinculats a un territori i acostumats a la disponibilitat de recursos proporcionats directament o indirectament pels humans, és una realitat en la majoria dels nuclis urbans i periurbans, la gestió dels quals, fins ara, ha resultat ineficaç.

La seva presència té una implicació directa sobre altres matèries com la salut pública, tant humana com d’altres espècies, i el medi ambient.

Sense un control sobre l’estat sanitari d’aquests gats, el risc zoonòtic als que estem exposats els éssers humans són més que evidents, ja que existeixen diverses malalties víriques, bacterianes, micòtiques, entre altres, que poden ser transmeses a les persones. No es poden obviar altres complicacions sobre la salut com les al·lèrgies o el fet de que poden ser portadors de vectors com puces o paparres, que transmeten malalties com el tifus.

A més, en un entorn insular com Eivissa, la gestió d'aquestes poblacions adquireix una dimensió addicional crítica. La fragilitat dels ecosistemes locals i la presència de fauna autòctona, sovint endèmica i vulnerable, requereixen una atenció rellevant per minimitzar qualsevol impacte negatiu sobre la fauna silvestre. El gran impacte que suposa sobre la fauna silvestre la presència d'un nombre creixent d'individus en llibertat i sense control, sumat a l'etologia de predació pròpia dels gats i el consegüent desplaçament de la fauna silvestre del seu nínxol ecològic per la mera presència dels felins en el seu hàbitat és un greu problema mediambiental que ha de ser atès de la manera més convenient i rigorosa, sense comprometre el benestar dels animals.

Tampoc es poden menystenir els conflictes civils que causa la presència de colònies felines en entorns humanitzats, no només pels riscos sanitaris, sinó també per les molèsties sobre la convivència ciutadana i els danys patrimonials que puguin generar.

Per tot això, l'enfocament que ha de prendre la gestió de les colònies felines comença reconeixent aquestes implicacions i la seva interconnexió, i establint estratègies coordinades i multidisciplinàries que abordin els riscos que poden produir-se en la matriu animal – humà – ecosistema, conegudes com "One-Health".

El Pla de Gestió Integral de gats comunitaris de Santa Eulària des Riu, d'ara endavant "Pla" o "Pla de Gestió", és la resposta organitzada i estratègica de Santa Eulària des Riu a aquesta responsabilitat legal, amb l'objectiu de transformar una situació sovint reactiva en una gestió humanitària i exemplar.

2. OBJECTE I FINALITAT DEL PGIF

L'objecte d'aquest Pla és la gestió humanitària dels assentaments de gats comunitaris presents al terme municipal de Santa Eulària des Riu, amb una visió d'intervenció que inclou des del cens, l'atenció i l'esterilització fins al foment de l'adopció d'animals sociables i l'educació ciutadana.

La finalitat de la redacció del Pla és establir un marc d'actuació complet i coordinat que permeti abordar de manera eficient i humanitària la població de gats comunitaris a Santa Eulària des Riu, harmonitzant la presència d'aquests animals a mesura es va reduint la seva població al carrer, amb la qualitat de vida dels ciutadans i la protecció de l'entorn natural, oferint una solució sostenible a llarg termini.

3. OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

L'objectiu general del Pla de Gestió del terme municipal de Santa Eulària des Riu és donar resposta i compliment a tota obligatorietat recollida a Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i benestar dels animals. En l'Art. 39 estableix que, front la manca d'un altra previsió en la legislació autonòmica, és funció de l'Administració local el desenvolupament de Programes de Gestió de Colònies Felines, tot i que els protocols marc amb els procediments i requisits mínims que han de servir de referència per la implantació d'aquests programes de gestió recau sobre les comunitats autònomes, segons el que disposa l'Art. 40.

Partint de la premissa que l'objectiu final de la gestió de colònies felines és, segons la normativa vigent, la reducció progressiva de la població de gats en situació de carrer, sense afectació al seu benestar, s'haurà d'implementar un sistema sostenible de gestió integral de les poblacions de gats comunitaris al municipi, basat en el mètode CER+R, per assolir la seva estabilització i posterior reducció poblacional, garantint el seu benestar, prevenir riscos per a la salut pública i protegir la biodiversitat local, promovent una convivència harmoniosa i una tinença responsable d'animals.

En aquest sentit, es defineixen els **següents objectius específics** a llarg termini:

- Minimitzar els casos d'abandó i augmentar l'adopció d'aquests animals domèstics.
- Vetllar per la salut i el benestar dels gats comunitaris.
- Protegir els ciutadans enfront de malalties zoonòtiques.
- Evitar l'impacte sobre la biodiversitat local.
- Evitar les molèsties i queixes ciutadanes pels gats comunitaris.

- Evitar condicions d'insalubritat a la via pública.

Els objectius específics d'aquest Pla es concreten en els següents punts a assolir, d'acord amb els imperatius establerts en la Llei 7/2023 i les directrius de salut pública:

TAULA DE CORRESPONDÈNCIA

OBJECTIUS ESPECÍFICS DEL PGIF DE SANTA EULÀRIA DES RIU I ALINEACIÓ NORMATIVA

OBJECTIU ESPECÍFIC DEL PGIF	CORRESPONDÈNCIA AMB LA LLEI 7/2023	DIRECTRIUS EUROPEES I SANITÀRIES DE REFERÈNCIA	TRADUCCIÓ PRÀCTICA DINS LA GESTIÓ MUNICIPAL / INSULAR
MINIMITZAR PROBLEMES DE SALUBRITAT I CONVIVÈNCIA.	✓ Arts. 1, 2, 24, 39: obligació municipal de garantir la convivència i prevenir riscos sanitaris derivats dels animals de companyia.	Enfocament <i>One Health</i> (OMS/OIE); Directiva 2008/99/CE (protecció del medi ambient). Llei 8/2003, de 24 de abril, de Sanitat Animal	Protocols municipals d'higiene i control de punts d'alimentació; actuacions de mediació veïnal i neteja preventiva i coordinació amb serveis municipals.
RECOLLIR I ANALITZAR DADES PER A LA MILLORA CONTÍNUA.	✓ Capítol III i art. 39: manteniment de registres actualitzats de colònies i animals; traçabilitat	Reglament (UE) 2016/429 (Llei Zoosanitària); gestió basada en evidència i indicadors.	Implantació del sistema PGIF-REG Santa Eulària i elaboració d'informes anuals d'indicadors (KPIs).

	administrativa obligatòria.		
CONTROLAR LA NATALITAT MITJANÇANT EL MÈTODE CER+R.	✓ Capítol VI, arts. 24–26: control obligatori dels gats comunitaris per CER i tinença responsable d'animal de companyia, inclosa la identificació.	Estratègia Europea de Biodiversitat 2030, apartat 2.2.3.	Execució anual de campanyes CER+R a través de la contractació d'un servei veterinari ; cobertura objectiu >80 % amb seguiment informatitzat.
GARANTIR EL BENESTAR INTEGRAL I LA SANITAT DE LES COLÒNIES.	✓ Capítol VI i art. 24: mantenir els animals de companyia en condicions de vida dignes, atenció veterinària adequada, alimentació i protecció.	<i>EU Animal Welfare Strategy 2012–2015; marc One Welfare 2022.</i>	Seguiment veterinari periòdic, punts d'alimentació segurs i regulats; supervisió sanitària dels exemplars amb risc.
FOMENTAR LA RESPONSABILITAT	✓ Art 40: participació i acreditació i formació del voluntariat, que recau sobre la CCAA.	Carta Europea de Participació Local; Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 17.	Desenvolupament del circuit , amb el suport de les entitats col·laboradores, i amb traçabilitat per evitar l'abandonament animal. .

SENSIBILITZAR I EDUCAR LA POBLACIÓ.	✓ Art. 19 i 20: deure públic de promoure educació i sensibilització ciutadana sobre benestar i tinença responsable.	Agenda 2030 – ODS 11 i 15; Estratègia UE <i>Living with Urban Nature</i> .	Campanyes escolars i comunitàries de sensibilització i materials divulgatius.
---	---	---	--

El Pla serà revisat d'ofici anualment i, s'actualitzarà sempre que es consideri necessari per adaptar-se a qualsevol modificació o nova normativa que pugui sorgir en el futur, sens perjudici d'incorporar noves actuacions o modificar les existents en cas de que els serveis tècnics considerin la necessitat d'incorporar o modificar alguna de les actuacions o directrius aquí establertes per a la millora continua de la gestió sobre els gats comunitaris del municipi.

4. MARC NORMATIU

I. Dret de la Unió Europea i Tractats Internacionals

Reglament (UE) 2016/429 del Parlament Europeu i del Consell, de 9 de març de 2016, relatiu a les malalties transmissibles dels animals i pel qual es modifiquen o deroguen alguns actes en matèria de sanitat animal («Legislació sobre sanitat animal»).

Reglament Delegat (UE) 2019/2035 de la Comissió de 28 de juny de 2019 pel qual es completa el Reglament (UE) 2016/429.

Reglament d'Execució (UE) 2022/1345 de la Comissió d'1 d'agost de 2022.

Consell d'Europa. Instrument de ratificació del Conveni Europeu sobre protecció d'animals de companyia, fet a Estrasburg el 13 de novembre de 1987.

II. Constitució Espanyola

Constitució Espanyola (Articles 45, 46, 149.1.23ª).

III. Normativa amb Rang de Llei Orgànica

Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.

IV. Normativa amb Rang de Llei Ordinària Estatal

Reial decret de 24 de juliol de 1889 pel qual es publica el Codi Civil.

Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat.

Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions.

Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.

Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.

Llei 33/2011, de 4 d'octubre, General de Salut Pública.

Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques.

Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.

Llei 45/2015, de 14 d'octubre, de Voluntariat.

Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

Llei 7/2023, de 28 de març, de protecció dels drets i del benestar dels animals.

V. Normativa Autonòmica amb Rang de Llei

Llei 1/1992, de 8 d'abril, de protecció dels animals que viuen en l'entorn humà.

Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears.

Llei 11/2019, de 8 de març, de voluntariat de les Illes Balears.

VI. Normativa Local i Instruccions Administratives

Ordenança Municipal sobre convivència ciutadana i reguladora de l'ús, ocupació i neteja de la via pública del municipi de Santa Eulària des Riu.

Ordenança Municipal sobre la tinença, protecció i benestar dels animals en el municipi de Santa Eulària des Riu.

Reglament Municipal del Voluntariat aprovat per acord plenari del dia 28 de Juny de 2012

5. DEFINICIONS I ABAST DEL PLA

Animal de companyia

Animal domèstic o silvestre en captivitat mantingut per l'ésser humà principalment a la llar, sempre que pugui adaptar-se a la captivitat i ser mantingut en bones condicions de benestar, d'acord amb la Llei 7/2023. Inclou sempre gossos, gats i fures.

Animal domèstic

Aquell inclòs en la definició de la Llei 8/2003, de 24 d'abril, de sanitat animal.

Animal silvestre

Pertanyent a una espècie no afectada per selecció humana, ja sigui autòctona o al·lòctona, que visqui en llibertat o captivitat.

Nucli zoològic d'animals de companyia

Establiment autoritzat i registrat dedicat a l'allotjament temporal o definitiu d'animals de companyia. Se n'exclouen els centres veterinaris.

Centre de protecció animal

Instal·lació pública o privada per a l'allotjament i cura d'animals extraviats, abandonats, desemparats o confiscats, amb les autoritzacions legals pertinents.

Casa d'acollida

Domicili particular que, en col·laboració amb una administració o entitat, manté animals abandonats o desemparats en custòdia provisional.

Entitat de protecció animal

Organització sense ànim de lucre dedicada a la cura, gestió, defensa o adopció d'animals, inscrita al registre corresponent.

Persona responsable

Persona física o jurídica que, sense ser titular, en té la cura o custòdia de manera circumstancial o permanent.

ESTAT I SITUACIÓ DELS ANIMALS**Animal abandonat**

Animal que vagi sense supervisió ni atenció i del qual no s'ha comunicat la desaparició. Inclou també els animals no recollits pels titulars en els terminis establerts. Se n'exceptuen els gats comunitaris.

Animal desemparat

Animal en situació d'indefensió o malaltia sense rebre atenció o auxili.

Animal extraviat

Animal que circula sense control, tot i estar identificat o no, sempre que el seu titular hagi comunicat la pèrdua.

Animal identificat

Animal portador del sistema d'identificació establert per l'autoritat competent i inscrit en el registre corresponent.

Gat rodamon

Gat que surt sense supervisió de la llar del seu titular.

*GESTIÓ FELINA I CATEGORIES DE GATS***Gat comunitari**

Individu de *Felis catus* que viu en llibertat, vinculat a un territori, amb baix o nul grau de socialització, però dependent dels humans per a la seva subsistència.

Assentament felí

Punt o àrea del terme municipal on es detecta la presència recurrent de gats comunitaris sense titular identificat, amb indicis d'establiment estable i dependència parcial de recursos humans. L'assentament constitueix la unitat bàsica d'avaluació i diagnòstic inicial dins el PGIF, i pot evolucionar cap a colònia felina reconeguda quan compleix els criteris de cens, estabilitat, risc i gestió establerts pels protocols municipals.

Colònia felina

Grup de gats comunitaris que viuen en llibertat o semilibertat en una zona determinada i són gestionats sota criteris de control poblacional i benestar.

Cuidador/a de colònia felina

Persona voluntària autoritzada per l'Administració que atén els gats d'una colònia d'acord amb un mètode de gestió establert, sense ser-ne titular.

Gestió integral de colònies felines

Procediment normalitzat pel qual un grup de gats comunitaris és censat, alimentat, esterilitzat i controlat sanitàriament mitjançant el mètode CER+R.

Pla de Gestió Integral Felina (PGIF)

Conjunt estructurat d'intervencions destinades a l'administració i control de grups de gats urbans, mitjançant protocols ("què hem de fer") i procediments ("com ho hem de fer").

MÈTODES I PROCEDIMENTS DE CONTROL

CER+R

Captura, esterilització, retorn i registre municipal del gat comunitari, mitjançant mètodes no lesius.

CER+R d'alta intensitat

Actuació en què, en cada intervenció, s'esterilitza més del 50% dels gats sense esterilitzar d'una colònia determinada.

Esterilització

Intervenció clínica, quirúrgica o medicamentosa, practicada per veterinaris col·legiats, que elimina la capacitat reproductora de l'animal.

CONCEPTES ECOLÒGICS I DEMOGRÀFICS

Efecte buit

Fenomen pel qual, en eliminar-se una part de la població d'una àrea, aquesta és ràpidament reocupada per altres individus a causa de la persistència de recursos disponibles.

Taxa de creixement intrínsec

Capacitat natural d'una població de créixer amb el temps. El mètode CER+R busca reduir-la per sota de zero per assolir la disminució efectiva de la població.

Capacitat de càrrega

Nombre màxim d'individus que una àrea pot sostenir a llarg termini segons els recursos disponibles.

BENESTAR I SANITAT ANIMAL

Benestar animal

Estat físic i mental d'un animal en relació amb les condicions en què viu i mor, segons l'Organització Mundial de Sanitat Animal (OMSA).

Gestió sanitària de la població

Conjunt de decisions sanitàries adoptades amb una visió poblacional, diferenciada de la veterinària individual.

Maltractament

Acció o omissió que provoca dolor, sofriment, lesió o mort a un animal, fora dels casos legalment permesos.

Eutanàsia

Mort provocada sota criteri i supervisió veterinària, amb mètodes indolors i no cruels, quan l'animal pateix un sofriment sever.

ALTRES CONCEPTES DE CONTEXT URBÀ

Fauna urbana

Conjunt d'animals d'espècies sinantròpiques que viuen en convivència amb les persones en nuclis urbans.

Punt d'alimentació

Espai autoritzat per l'Ajuntament on s'ubiquen recipients o punts fixos d'abastiment controlat d'aliments i aigua per a gats comunitaris, gestionats per persones cuidadores acreditades i sotmesos a normes d'higiene i manteniment establertes en el PGIF.

Síndrome de Noé (acumulació d'animals)

Trastorn de conducta caracteritzat per l'acumulació desmesurada d'animals sense poder garantir-ne les condicions mínimes de benestar ni higiene, generant situacions de risc sanitari i negligència greu.

6. ÀMBIT TERRITORIAL I SUBJECTES

El present Pla de Gestió Integral s'aplicarà a tot el terme municipal de Santa Eulària des Riu, abastant totes les àrees on es detecti la presència de gats comunitaris, incloent-hi zones urbanes, periurbanes, rurals i aquells espais d'interfície amb ecosistemes naturals o protegits.

Els gats subjectes del PGIF:

- Gats comunitaris que viuen en llibertat dins el municipi.
- Cadells i gats adults sociables retirats dels assentaments per a la seva inclusió en programes d'adopció.

Exclusions: Queden explícitament exclosos de la gestió directa d'aquest Pla, tot i que podran ser objecte d'altres actuacions municipals:

- Gats amb propietari conegut: La seva responsabilitat recau íntegrament en els seus titulars.
- Gats abandonats o perduts de caràcter sociable trobats de forma aïllada.
- Situacions de Síndrome de Noé o o similar, que requeriran actuació conjunta amb Serveis Socials i Salut Pública.

SECCIÓ II: DIAGNÒSTIC I ESTRATÈGIA

7-EL MUNICIPI

El terme municipal de Santa Eulària des Riu està situat a l'est de l'illa d'Eivissa, amb una extensió de superfície de 153,58 km², compta amb zones costaneres més vinculades al turisme de temporada i amb zones d'interior, amb major vinculació al desenvolupament rural. Amb una població censada de 41.706 persones (INE 2024), i cinc parròquies que són Santa Eulària des Riu, Sant Carles de Peralta, Santa Gertrudis de sa Fruitera, Nostra Senyora de Jesús i Puig d'en Valls, té una densitat poblacional de 238,34 hab/km², la qual cosa ho converteix en el segon municipi amb major densitat de població de l'illa. Aquestes dades es tradueixen en nuclis de població urbans més densos i extenses zones rurals amb major dispersió de la població.

Santa Eulària des Riu compta amb diverses zones d'especial interès ambiental i patrimonial, emparades sota diferents normatives de protecció. Santa Gertrudis de sa Fruitera, Sant Carles de Peralta i Nostra Senyora de Jesús compten amb Plans Especials de Protecció del conjunt històric en el qual es delimiten determinades zones amb protecció del patrimoni històric i artístic. Pel que fa a la biodiversitat, també a la parròquia de Jesús, trobem l'aiguamoll i la zona agrícola perifèrica associada de Ses Feixes des Prat de ses Monges, el qual es troba protegit pel Pla Especial de Conservació, Protecció i Recuperació de ses Feixes des Prat de ses Monges i es pretén la seva inclusió dintre de la Xarxa Natura 2000, ja que aquest espai compta amb diferents hàbitats prioritari inclosos en la Directiva d'Hàbitats (Directiva 92/43/CEE) i espècies d'aus presents en la Directiva d'Aus (Directiva 2009/147/CE).

Ja inclosos dins de la Xarxa Natura 2000, trobem diverses zones com són els illots de Santa Eulària, es Canar i s'illa Rodona que compten amb les figures de protecció Lloc d'importància comunitària (LIC), d'especial conservació (ZEC) i d'especial conservació per als ocells (ZEPA), a més de l'àrea marina de Tagomago, amb les figures de protecció LIC i ZEC.

També hi ha altres zones prioritàries per a la biodiversitat dintre del municipi, com és el cas dels parcs i jardins municipals, declarats com a santuaris de sargantanes per aprovació en el Ple municipal de 28 de novembre de 2024.

Aleshores, Santa Eulària des Riu és un municipi singular caracteritzat per la combinació de nuclis urbans actius, pobles rurals amb fort arrelament comunitari i zones costaneres i forestals d'alt valor ambiental reconegut. Aquesta diversitat paisatgística genera una realitat heterogènia amb els assentaments felins, que es localitzen tant a zones urbanes consolidades com en grups situats en espais agrícoles o en zones forestals.

Aquest context exigeix una gestió que combini el benestar animal amb la prevenció de riscos per a la biodiversitat i la convivència ciutadana.

Particularitats Insulars i Estacionalitat Turística a Santa Eulària des Riu

Condicció Insular i Biodiversitat

Els ecosistemes insulars són especialment fràgils i vulnerables a qualsevol pertorbació que alteri l'equilibri ecosistèmic, inclosa la depredació per part del gat, una espècie al·lòctona. Per això, al municipi s'ha de tenir en compte qüestions com:

- La presència de la sargantana pitiüsa (*Podarcis pityusensis*), endemisme exclusiu d'Eivissa i Formentera, estesa per agro-ecosistemes, zones forestals i fins i tot, zones urbanes, amb especial presència als entorns enjardinats.
- Penya-segats i illots, on l'avifauna marina i litoral hi nidifica. Espècies com el virot (*Puffinus mauretanicus*) o la baltritja (*Calonectris diomedea*) són endemismes com a reproductors de les Balears.
- Zones humides, aiguamolls costaners o llacunes litorals com la desembocadura el riu de Santa Eulària o ses Feixes, són essencials i d'especial interès per a la biodiversitat, declarats com hàbitats prioritaris per la Directiva d'hàbitats..

- Zones rústiques, on s'hi troben espècies d'interès com el xebel·lí (*Burhinus oedichnemus*) que nidifica al sòl o el puput (*Upupa epops*), nidificant a esclerxes i amagatalls dels arbres o els murs de pedra.

La presència de colònies felines en aquests entorns és incompatible amb els objectius de protecció i conservació establerts a la Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.

Interfície Urbana-Rural

La combinació de nuclis urbans dispersos, àmplies zones agrícoles i forestals i una extensa línia de costa genera zones de transició i àrees d'interfície on els gats comunitaris poden accedir fàcilment a hàbitats naturals i zones sensibles per a la biodiversitat. Aquestes zones de contacte es consideren punts crítics de gestió preventiva, on s'han d'aplicar protocols de vigilància, control d'alimentació i esterilització intensiva, per finalment allunyar-los de les zones sensibles per evitar la seva incursió en aquestes.

Pressió Turística i Estacionalitat

Durant l'estiu, la població de Santa Eulària des Riu creix, tant pels residents de temporada com pels turistes que visiten i pernocten en el municipi. Aquest fenomen influeix directament en la dinàmica de les colònies felines:

- Disponibilitat artificial de recursos: augment de restes alimentàries i punts d'alimentació irregular creats per turistes i treballadors temporals.
- Abandonaments estacionals: animals acostumats a ser alimentats durant la temporada alta queden desatesos en acabar l'estiu, generant discordances en el seu benestar.
- Impacte sobre la imatge del municipi: la presència d'agrupacions felines descontrolades arreu del municipi projecta una percepció negativa de qualitat i sostenibilitat.

Aquestes circumstàncies poden condicionar la necessitat del desviament de recursos per a un reforç sobre les zones més turístiques, establint un major control d'alimentació i mesures d'higiene específiques.

8. ZONIFICACIÓ ESTRATÈGICA A/B/C

Per adaptar la gestió a les característiques del municipi i complir amb els objectius de protecció de la biodiversitat i salut pública, s'han definit diferents tipus de zones on s'aplicarà el sistema de gestió que pertoca, definit al Manual d'Avaluació i Decisió d'aquest Pla, es a dir, les zones es defineixen segons el valor ecològic i el risc de conflicte.

ZONA A: Zona d'especial protecció

Àrees de màxima sensibilitat ecològica on la presència de gats és incompatible amb la conservació i protecció a la biodiversitat.

Exemples:

- Desembocadura del riu de Santa Eulària o ses Feixes, que són zones humides de vital per a l'avifauna aquàtica resident i migratòria.
- Illots i penya-segats, hàbitats de nidificació d'aus marines, incloent espècies endèmiques i protegides.
- Parcs i jardins municipals, declarats com a santuari de sargantanes.

ZONA B: Zones d'Amortiment

Àrees circumdants a les Zones A (500 m) que actuen com a franja de protecció o buffer, evitant l'entrada i la dispersió d'individus a les zones A.

Exemples:

- Interfície de zones agrícoles, rurals i àrees forestals.
- Corredors verds i camins rurals que connecten zones urbanes amb espais naturals.
- Totes aquelles zones adjacents a espais d'especial sensibilitat per la biodiversitat.

ZONA C: Zones de Convivència

- Entorns urbans i periurbans on s'actuarà per la millora de la convivència amb la ciutadania, el control poblacional i la salut pública.
- Àrees residencials dintre del perímetre urbà.
- Polígons industrials i zones comercials del municipi.

PRINCIPIS DE GESTIÓ ADAPTADA

El PGIF estableix els següents principis d'actuació específics per al municipi:

- Gestió diferenciada segons estacionalitat, amb campanyes intensives de control i esterilització i de comunicació per a la població.
- Aplicació estricta dels procediments, tenint especialment en compte aquelles en zones sensibles per a la biodiversitat, que exclouen la presència de poblacions felines en zones A.
- Coordinació amb altres agents implicats dels serveis municipals i sectorials d'interès, per reduir punts d'alimentació irregular i garantir bones pràctiques per part de la ciutadania.

9. GOVERNANÇA I PARTS IMPLICADES

La Directriu Tècnica de la DGDA sobre la gestió de les poblacions felines, recomana dur-se a terme una governança municipal amb una planificació interdepartamental, en la qual han d'implicar-se tots aquells agents i departaments que puguin veure's afectats per la gestió de colònies felines, com són Policia local, Serveis d'Emergències, Serveis socials, Urbanisme, Salut pública, Residus, ... En aquest apartat es resumeixen les figures amb funcions rellevants i la seva implicació en aquesta gestió.

Per garantir una gestió eficaç i transparent, s'ha d'assumir un lideratge municipal, a través de la Regidoria de Benestar animal, com a màxima autoritat responsable en l'execució d'aquest Pla.

A continuació, es descriuen les figures més rellevants implicades en la gestió de colònies felines municipals.

UNITAT COORDINADORA

Definició i composició

La unitat coordinadora és l'eix tècnic i administratiu del Pla. Assumeix la direcció, la coordinació i el seguiment de totes les accions relacionades amb la gestió dels gats comunitaris del municipi. Estarà formada per personal propi municipal i, si és necessari, podrà incorporar professionals contractats per reforçar el servei.

La composició mínima recomanada és:

- **Un/a tècnic/a municipal.**
- **Un/a veterinari/ària municipal.**
- **Un/a mediador/a social.**

Funcions generals

- Coordinar i supervisar l'execució del Pla de Gestió Integral Felina (PGIF).
- Aplicar i actualitzar els protocols i procediments tècnics.
- Gestionar la base de dades i els registres de colònies, gats i cuidadors.
- Formar, acreditar i fer el seguiment de les persones gestores i alimentadores.
- Autoritzar la creació, la reubicació o el confinament temporal de colònies o individus.
- Validar la documentació i els informes tècnics emesos pels diferents serveis.
- Coordinar la resposta davant incidències o situacions excepcionals.
- Garantir la comunicació entre serveis municipals, clíniques col·laboradores i entitats de protecció animal.

Funcions específiques dels membres

Tècnic/a municipal

Responsable directe de l'execució i actualització del PGIF. Redacta plecs i convenis, determina prioritats d'actuació, supervisa serveis externalitzats i

autoritza o revoca colònies i acreditacions. També forma el personal municipal i emet informes oficials.

Veterinari/ària municipal

Responsable del desenvolupament sanitari del PGIF. Dissenya i aplica protocols mèdics, coordina els serveis veterinaris clínics, avalua la salut i benestar de les agrupacions i vetlla pel compliment de les normes de benestar animal.

Mediador/a social

Figura clau en la resolució de conflictes i en la comunicació entre voluntaris o amb la ciutadania. Intervé en desacords, males pràctiques i fomenta la convivència responsable.

Els **zeladors ambientals** donen suport de camp: inspeccionen, comproven incidències i informen sobre nous punts d'alimentació o irregularitats.

UNITAT DE SUPERVISIÓ

Funcions

Sota la tutela de la unitat coordinadora, aquesta unitat verifica la correcta aplicació dels protocols i el compliment de les directrius tècniques.

Supervisa la tasca de les persones gestores i alimentadores acreditades, detecta desviacions i proposa mesures correctores.

Actua com a enllaç directe entre els voluntaris acreditats i la unitat coordinadora, assegurant la fluïdesa de la informació.

Pot exercir funcions de mediació quan el servei municipal no disposi de personal específic.

Requisits del personal

El personal adscrit haurà de tenir experiència demostrable en gestió de voluntariat i medi ambient.

SERVEIS VETERINARIS CLÍNICS

Definició i funcions

Les clíniques veterinàries contractades per l'Ajuntament són les encarregades de dur a terme les actuacions sanitàries vinculades al PGIF:

- Esterilitzacions i tractaments mèdics.
- Vacunacions i atenció a animals ferits, malalts o nounats sense acollida disponible.
- Servei d'urgències veterinàries 24 hores.
- Coordinació directa amb el veterinari municipal.
- Comunicació immediata d'incidències o emergències sanitàries.

GESTORS I VOLUNTARIAT

Funcions i requisits

Les persones gestores i alimentadores acreditades constitueixen el nucli actiu del sistema.

Són voluntaris formats i autoritzats per l'Ajuntament per atendre, alimentar i controlar les agrupacions felines, seguint les normes del PGIF.

Sempre sota la direcció de la unitat de supervisió, depenent de la unitat coordinadora, la seva tasca diària és garantir la cura, la vigilància sanitària i la detecció d'incidències o nous individus. L'incompliment de les directrius tècniques pot comportar la revocació de l'acreditació.

Entitats col·laboradores

Les entitats de protecció animal que s'inscriguin degudament com a entitat col·laboradora de l'Ajuntament per a la gestió de colònies podran actuar com a cases d'acollida i promoure l'adopció dels individus sociables o socialitzables. Aquestes hauran d'estar inscrites en els registres oficials corresponents com a entitat tipus GCOF i presentar anualment memòria econòmica i de gestió.

En cap cas, les persones voluntàries ni les entitats col·laboradores podran rebre cap tipus de retribució econòmica ni material per les activitats exercides com a col·laborador de l'Ajuntament.

ALTRES SERVEIS IMPLICATS

Funcions generals

La correcta aplicació del PGIF requereix la implicació de diversos serveis municipals i supramunicipals, cadascun amb competències específiques:

Polícia Local: comprova acreditacions, intervé en conflictes, vetlla pel compliment de les normes i comunica incidències.

Serveis d'Emergència: coneixen i activen els protocols del PGIF en situacions excepcionals.

Centre de Protecció Animal: disposa d'espais per al confinament temporal o permanent de gats comunitaris, garantint-ne el benestar.

Servei de recollida i acolliment d'animals: realitza captures autoritzades i trasllats sota instruccions municipals.

Servei de neteja viària i residus: informa de punts d'alimentació no autoritzats o elements de refugi irregulars i n'executa la retirada.

Serveis Socials: intervenen en casos de vulnerabilitat o d'acumulació d'animals (síndrome de Noé) i en la gestió d'altres incidències relacionades amb la ciutadania.

Departament d'Urbanisme i Obres Públiques: pot informar de la presència de colònies en obres o espais urbanísticament sensibles per preservar el benestar dels felins.

10. EIXOS I LÍNIES D'ACTUACIÓ PRIORITÀRIES

El desenvolupament del Pla requereix establir un ordre clar de prioritats que permeti optimitzar els recursos i garantir un impacte positiu real de les accions sobre el benestar animal, la convivència i la protecció ambiental.

Aquestes línies d'actuació s'adrecen tant a la població resident com a la visitant, amb especial èmfasi en la corresponsabilitat ciutadana en la correcta gestió dels gats comunitaris per evitar el creixement incontrolat de les poblacions, que condueix a una sobrepoblació.

Les actuacions prioritàries del PGIF de Santa Eulària des Riu es concreten en els següents eixos estratègics:

- Aplicació integral del mètode CER+R amb traçabilitat completa mitjançant el sistema PGIF-REG, assegurant la identificació, el registre i el seguiment de cada individu.
- Gestió higiènica i control dels punts d'alimentació, amb manteniment periòdic, retirada de residus i prevenció de vectors, garantint un entorn saludable per als animals i per a la ciutadania.
- Mediació, comunicació i educació pública, com a instruments essencials per reduir conflictes, promoure la convivència i difondre les obligacions legals i bones pràctiques en matèria de benestar animal.
- Protecció de la biodiversitat mitjançant l'aplicació efectiva de la zonificació estratègica, limitant o reubicant colònies en zones d'alt valor ecològic i afavorint la gestió en espais compatibles.
- Seguiment amb indicadors (KPIs) i revisió anual del Pla, que permetin mesurar resultats, detectar desviacions i ajustar les actuacions en un procés de millora contínua.

Aquest enfocament garanteix una gestió coherent, sostenible i basada en l'evidència, alineada amb els principis "One Health – One Welfare" i amb els objectius de la Llei 7/2023.

SECCIÓ III:

MANUAL D'AVUACIÓ I DECISIÓ ESTRATEGICA

Fonament I Objecte Del Manual

El present Manual estableix el marc estratègic i la metodologia per a la presa de decisions en la gestió de les poblacions de gats comunitaris. El seu objecte és garantir que tota intervenció es basi en un diagnòstic previ, objectiu i multidimensional, permetent una assignació eficient de recursos i l'aplicació dels Procediments Operatius Estratègics (d'ara endavant, POEs) més adequats per a cada situació, basant-se en l'evidència científica i tècnica.

Aquest sistema és l'instrument principal per donar compliment al Capítol VI, *Colònies felines*, de la Llei 7/2023, de 28 de març, que exigeix a les entitats locals desenvolupar Programes de Gestió que siguin garants del benestar animal, respectuosos amb la salut pública i compatibles amb la protecció de la biodiversitat, sota els protocols marc i requisits que ha desenvolupar la comunitat autònoma.

La metodologia emprada en el desenvolupament del present Pla s'alinea amb les directrius de la DGDA i els estàndards d'organismes com la ISFM (International Society of Feline Medicine).

11. METODOLOGIA D'AVUACIÓ DEL RISC: ENFOCAMENT INTEGRAL (DOBLE EIX)

La gestió municipal d'un assentament felí o colònia requereix un marc tècnic que permeti valorar la conveniència, el risc ambiental i la interacció amb l'entorn humà.

El sistema que s'adopta en aquest Pla respon a la necessitat dels serveis tècnics municipals d'una metodologia basada en la lectura i avaluació del territori objectiva.

La valoració no es basa en una fórmula única, sinó en la interpretació combinada de diversos factors que tenen pes variable segons el context. El procés s'inicia amb l'anàlisi de l'espai físic on apareix l'assentament i del seu entorn immediat.

Aquesta lectura territorial inclou el coneixement de les dinàmiques locals, l'estructura del paisatge, la presència de valors ambientals, la pressió humana i els usos que conviuen al mateix sector.

Es tracta d'un procés integral, que evita simplificacions i que requereix la supervisió de professionals formats.

La importància de la sensibilitat ambiental

Els espais naturals i les zones d'interès ecològic tenen una consideració especial.

La presència de gats comunitaris en àmbits d'alt valor ambiental dificulta la presència i conservació d'algunes espècies. En aquests contextos, l'Ajuntament aplica criteris restrictius i mesures prioritàries orientades a la prevenció i la protecció.

L'entorn social i de convivència com a segon vector d'anàlisi

L'altra peça clau és l'impacte sobre la vida quotidiana de les persones.

La proximitat a serveis sensibles, la densitat d'habitatges, els fluxos de població estacional i els espais d'ús compartit influeixen en la manera com es planifica cada actuació.

Aquesta vessant social i sanitària s'avalua a partir d'indicadors que ajuden a definir la intensitat d'intervenció i la necessitat de mediació, informació o reforç higiènic.

Una prioritització d'actuacions

Un cop analitzats els dos grans blocs —medi ambient i entorn social—, els serveis tècnics estableixen una prioritat d'intervenció adaptada a cada cas.

La prioritat es determina mitjançant una combinació de criteris tècnics i observació directa, documentat en un registre intern que garanteix coherència i traçabilitat.

La finalitat d'aquest sistema és establir un criteri estandarditzat per l'avaluació i presa de decisions amb les que es pugui protegir els espais naturals, garantir la convivència, promoure el benestar animal.

La metodologia per el diagnòstic d'un assentament es realitzarà en dues fases seqüencials:

Fase 1: Classificació Estratègica (Doble Eix de Risc)

Primer, es realitza una classificació qualitativa basada en la *UBICACIÓ DE L'ASSENTAMENT* per determinar l'estratègia general a seguir.

Classificació per Risc Ecològic: Es determina si l'emplaçament és Tipus A, B o C.

Classificació per Risc Sanitari-Social: Es determina si l'emplaçament és Nivell 1, 2 o 3

Fase 2: Priorització de la Intervenció (Sistema de Puntuació SP-PICF)

Un cop classificada la colònia, s'utilitza el Sistema de Puntuació per a la Priorització (SP-PICF) per obtenir un valor numèric que determina la urgència de la intervenció. Aquesta eina permet ordenar les actuacions quan hi ha múltiples colònies dins la mateixa categoria de risc.

12. SISTEMA DE PUNTUACIÓ (SP-PICF: SISTEMA DE PUNTUACIÓ PER A LA PRIORITZACIÓ D'INTERVENCIÓ EN COLÒNIES FELINES)

El Sistema de Puntuació per a la Priorització d'Intervenció en Colònies Felines (SP-PICF) és una eina interna de suport a la decisió municipal. Té per objectiu ordenar

la urgència de les actuacions segons quatre grans blocs d'avaluació: benestar animal, impacte ecològic, risc sanitari i convivència social.

Àrea 1. Benestar Animal

Aquesta àrea analitza l'estat general dels individus i la vulnerabilitat biològica de la colònia.

Els tècnics valoren la presència de camades, animals malalts o ferits, femelles gestants, individus en condició corporal deficient i l'existència de perills ambientals directes.

La prioritització es basa en el conjunt de factors observats i en el risc vital immediat per als animals. Les situacions amb presència combinada d'individus vulnerables i entorns hostils es consideren de màxima urgència

Àrea 2. Impacte sobre la Biodiversitat

Aquest bloc determina el grau d'impacte negatiu té la presència dels gats comunitaris sobre la fauna silvestre.

Es té en compte:

- La ubicació respecte d'espais naturals sensibles o protegits,
- L'existència de fauna vulnerable o endèmica,
- El grau de permeabilitat ecològica entre l'assentament i els hàbitats naturals.

Com més proper és l'assentament a zones ecològicament i ambientalment sensibles, més alta és la prioritat de gestió.

Àrea 3. Risc Sanitari i Salut Pública

Aquest apartat examina la qualitat higiènica de l'entorn i el risc que la colònia pot representar per a la població humana i per al propi ecosistema urbà. S'analitzen elements com:

- La gestió d'excretes i residus alimentaris,
- La presència d'olors o vectors secundaris,
- La incidència de malalties infeccioses,
- La detecció de paràsits interns o externs.

Quan es constaten situacions de brutícia estructural, brots infecciosos o presència reiterada de vectors, la intervenció passa a ser prioritària.

Àrea 4. conflicte Social i Comunitari

Aquest últim bloc reflecteix el nivell de convivència amb les persones i la percepció veïnal del problema.

Es té en compte:

- El nombre i la naturalesa de les queixes rebudes,
- La intensitat del conflicte
- Zones sensibles properes a la ubicació (zones educatives, sanitàries, turístiques, residencials),
- La disponibilitat de cuidadors identificats i col·laboradors.

Com a exemple, una colònia sense estructura de gestió, situada en un espai socialment sensible i amb oposició veïnal activa, es considera d'intervenció prioritària.

Determinació de la Prioritat d'Intervenció

Amb la valoració d'aquestes àrees anteriorment citades s'obté un dictamen tècnic integrat que combina la gravetat de les situacions detectades, el pes relatiu de cada àrea, i la capacitat real d'emprendre accions immediates.

A partir d'aquesta lectura global, la colònia s'inscriu en un dels quatre graus de prioritat:

- **Crítica:** necessitat d'intervenció immediata i organització urgent.
- **Alta:** acció en el curt termini per prevenir un empitjorament.
- **Mitjana:** gestió programada i seguiment estructurat.
- **Baixa / Seguiment:** manteniment preventiu i suport als cuidadors.

El sistema garanteix, coherència tècnica al municipi amb proporcionalitat en la resposta i objectivitat en la gestió de múltiples colònies simultànies.

SECCIÓ IV. OPERATIVA I SERVEIS

13. ESTRUCTURA OPERATIVA I AGENTS IMPLICATS

La gestió del PGIF s'articula en un model estructurat i efectiu, amb lideratge municipal clar, rols definits i circuits de treball traçables.

El centre de gravetat és la unitat coordinadora, de la que dependran la resta d'agents i figures.

La descripció completa dels agents implicats i les seves funcions es troben descrites al punt 9. *Governança i agents implicats*, de la Secció II, "Diagnòstic i estratègia" del present Pla.

A continuació es mostra una taula resum de l'estructura organitzativa, segons jerarquia de decisions operacional:

TAULA RESUM DE FUNCIONS PRINCIPALS

AGENT	FUNCIONS PRINCIPALS
Unitat coordinadora	Direcció tècnica, coordinació general, autoritzacions, formació i control dels protocols i els procediments associats..
Tècnic/a municipal	Execució del PGIF, plecs, convenis, autoritzacions i informes.
Veterinari/ària municipal	Protocols sanitaris, supervisió clínica, coordinació amb clíniques i informes de salut.
Mediador/a social	Resolució de conflictes, gestió amb ciutadania i propietaris privats.
Zeladors ambientals	Inspecció de camp, verificació d'actuacions i detecció de nous punts.
Unitat de supervisió	Control del compliment de protocols i qualitat de la gestió.

Clíriques veterinàries col·laboradores	Esterilitzacions, atenció sanitària i urgències 24 h.
Gestors i alimentadors	Alimentació, vigilància, detecció d'incidències i aplicació de protocols.
Entitats de protecció animal	Acollida, adopció, suport logístic i presentació de memòries anuals.
Polícia Local	Control d'acreditacions, intervenció en conflictes i denúncies per pràctiques inadequades.
Serveis Socials	Suport en casos sensibles i d'acumulació d'animals.
Altres departaments municipals	Coneixement del PGIF i aplicació dels protocols si escau.

Aquesta estructura assegura una cadena de comandament clara, una gestió coordinada i la màxima traçabilitat de totes les actuacions, integrant la informació a temps real al sistema PGIF-REG.

14. MANUAL OPERATIU: PROTOCOLS MESTRES I PROCEDIMENTS OPERATIUS (POE)

Els **Procediments Operatius Estandarditzats (POE)** són l'eina pràctica que garanteix que totes les actuacions dins del PGIF segueixin un mateix criteri tècnic i legal. Són, per tant, la columna vertebral del sistema de gestió i el nexa entre la planificació estratègica i l'execució sobre el terreny. Els trobem agrupats en tres protocols mestres que integren tots els aspectes de la gestió.

- **Protocol 1: Gestió estructural i territorial d'assentaments.** Inclou el cens, la classificació i la gestió física dels assentaments felins, així com la planificació de la seva evolució al territori.

- **Protocol 2: Gestió sanitària i control poblacional.** Agrupa tots els procediments mèdics, quirúrgics i de control reproductiu i sanitari, així com la vigilància epidemiològica.
- **Protocol 3: Coordinació, seguiment i divulgació.** Recull els mecanismes de coordinació, els sistemes d'avaluació, els indicadors i els instruments de transparència i participació.

El seu propòsit és assegurar que totes les intervencions —des de la detecció d'un assentament fins al retorn, adopció o seguiment d'un individu— es portin a terme amb concordança entre agrupacions, coherència, seguretat i respecte pels principis de benestar animal, salut pública i convivència ciutadana.

En resum, els POE associats a cada protocol garanteixen:

- La coherència i qualitat tècnica de totes les intervencions.
- L'adaptació normativa a la Llei 7/2023 i a altra normativa vigent.
- La traçabilitat de totes les actuacions mitjançant registres normalitzats.
- La formació i capacitació del personal i voluntariat.
- La prevenció de riscos sanitaris.
- La gestió protocolitzada d'incidències i emergències.

La Matriu d'Assignació de Procediments (MAP) determina, per a cada situació, quin POE específic s'ha d'aplicar, segons el tipus de colònia, el risc i l'objectiu de l'actuació.

15. MATRIU D'ASSIGNACIÓ DE PROCEDIMENTS –MAP

La Matriu d'Assignació de Procediments (MAP) és l'eina que tradueix la doble classificació (Ecològica i Sanitari-Social) d'una colònia en un Pla d'Acció Estandarditzat.

La MAP prescriu quins Procediments Operatius Estandarditzats (POEs) s'han d'aplicar obligatòriament per a cada cas.

CLASSIFICACIÓ DE LA COLÒNIA	ESTRATÈGIA GENERAL	PROCEDIMENTS OPERATIUS ESTANDARDITZATS (POES) A APLICAR
TIPUS A (<i>Qualsevol Nivell Sanitari</i>)	ESPECIAL AVALUACIÓ PER REUBICACIÓ/DES PLAÇAMENT EXCEPCIONAL	POE 1.5: Gestió en Zones d'Impacte sobre Biodiversitat (Aplicació directa de la Fase IV - Retirada Permanent). POE 1.9: Reubicació per Captura.
TIPUS B / NIVELL 1	GESTIÓ MIXTA DE CONTENCIÓ I MÍNIM IMPACTE	POE 1.5: Gestió en Zones d'Impacte sobre Biodiversitat (Fases I-III). POE 1.4: Higiene i Manteniment (Protocol de Màxima Exigència). POE 1.8: Desplaçament Progressiu (com a primera opció per resoldre el conflicte sanitari sense captura).
TIPUS B NIVELL 2-3	GESTIÓ MIXTA D'AMORTIMENT	POE 1.5: Gestió en Zones d'Impacte sobre Biodiversitat (Fases I-III). POE 1.4: Higiene i Manteniment (Protocol Estàndard).
TIPUS C NIVELL 1	CER+R INTENSIU DE MÍNIM IMPACTE	POE 2.1: CER+R Estàndard. POE 1.4: Higiene i Manteniment (Protocol de Màxima Exigència). POE 1.8: Desplaçament Progressiu (si el conflicte sanitari no es resol amb higiene i CER).
TIPUS C NIVELL 2	CER+R ESTÀNDARD	POE 2.1: CER+R Estàndard. POE 1.4: Higiene i Manteniment (Protocol Estàndard).

		+ POEs de suport segons necessitat (Mediació, Formació, etc.)
TIPUS C NIVELL 3	CER+R BÀSIC	POE 2.1: CER R Estàndard. POE 1.4: Higiene i Manteniment (Protocol Bàsic).

16. BIOSEGURETAT I GESTIÓ DE RESIDUS

La bios-seguretat és un pilar fonamental del PGIF i té com a objectiu protegir tant els animals com el personal i la ciutadania.

Totes les actuacions de captura, transport, esterilització o retorn s'han de dur a terme amb Equips de Protecció Individual (EPI) i sota criteris d'asèpsia estricta.

Els punts d'alimentació s'han de mantenir nets i ordenats, amb una neteja diària o setmanal segons el risc, i amb control periòdic de vectors, com insectes i rosegadors.

Els residus biosanitaris derivats de les actuacions es lliuraran a un gestor autoritzat, amb registre de cada recollida i justificació documental.

Les clíniques contractades establiran circuits nets i bruts diferenciats, garantint la desinfecció de material, superfícies i transportadors d'acord amb els protocols municipals.

17. EMERGÈNCIES I ALTRES CONTINGÈNCIES

El PGIF defineix un sistema de directrius d'actuació davant emergències que permet garantir la continuïtat de la gestió felina i la seguretat dels animals en situacions excepcionals.

- **Emergències sanitàries:**

En cas de sospita o confirmació de malalties transmissibles, s'activarà un

protocol d'aïllament, desinfecció reforçada, notificació immediata al servei veterinari municipal i seguiment dels individus afectats.

- **Episodis meteorològics o ambientals:**

El municipi disposarà d'un Procediment adaptat amb punts d'acollida temporal per a gats comunitaris, activats segons l'avís. L'execució d'aquest depèn dels serveis d'emergència.

- **Conflictes socials o veïnals:**

S'activarà la mediació especialitzada, amb intervenció del servei municipal o d'entitats designades, aplicant mesures cautelars que preservin la convivència i la seguretat dels animals.

- **Obres i actuacions urbanes:**

S'activarà el POE específic de gestió d'assentaments afectats. Aquest procediment regula la coordinació amb el departament de benestar animal, la identificació i protecció animals als punts de perill i, si cal, el trasllat temporal o reubicació progressiva dels animals, garantint-ne la seva estabilitat posterior.

18. SISTEMA PGIF-REG: REGISTRES, TRAÇABILITAT I PROTECCIÓ DE DADES

El PGIF-REG Santa Eulària és el sistema informàtic oficial de registre i traçabilitat de la gestió felina municipal. Recull dades relatives a les colònies, els individus, les actuacions, els resultats sanitaris i les incidències. Les dades s'organitzen segons nivells d'accés (tècnic, veterinari, clíniques, supervisió, voluntariat) per garantir un ús adequat i segur.

El tractament de la informació es fonamenta en l'interès públic i en el compliment d'una missió d'autoritat local, d'acord amb el Reglament (UE) 2016/679 (RGPD) i la Llei Orgànica 3/2018.

19. ACREDITACIÓ DEL VOLUNTARIAT I CODI DE CONDUCTA

Les persones que vulguin participar com a voluntaris cuidadores de colònies hauran de completar la formació obligatòria, depenent de la CCAA, i signar un acord de compromís amb l'Administració local.

S'expedirà un carnet acreditatiu amb número d'identificació i assignació de colònia.

Obligacions bàsiques:

- Respectar els horaris i protocols municipals.
- Mantenir els punts nets i comunicar incidències.
- Cooperar amb els serveis municipals i veterinaris.
- No rebre donacions. Totes les aportacions es canalitzaran pel circuit municipal oficial.

L'Ajuntament aplicarà un règim d'incompliments graduat (avís, suspensió o revocació de l'autorització).

20. PLA DE COMUNICACIÓ I MEDIACIÓ

La comunicació institucional és un element essencial per garantir la transparència i la implicació ciutadana en el PGIF.

L'Ajuntament disposarà d'informació d'interès per a la ciutadania o formularis per comunicar incidències i posar en coneixement de l'Administració l'existència d'una agrupació no atesa al municipi.

Ahora, es pretén impulsar campanyes anuals per a la població general sobre:

- Esterilització i identificació obligatòria.
- Convivència responsable i prohibició d'alimentació irregular.
- Adopció i acollida de gats socialitzables.

Els materials informatius es difondran a tot el municipi, amb continguts adaptats a la realitat local.

Aquest pla de comunicació té com a objectiu reforçar el coneixement ciutadà sobre els gats comunitaris, per a poder portar a terme una correcta gestió i projectar una imatge de gestió actualitzada, humanitària i transparent.

SECCIÓ V. IMPLEMENTACIÓ, SEGUIMENT I SOSTENIBILITAT DEL PLA

21. FASES D'IMPLEMENTACIÓ DEL PGIF SANTA EULÀRIA DES RIU

El Pla de Gestió Integral Felina (PGIF) s'executarà de manera progressiva i coordinada, garantint que cada etapa consolidi la precedent abans d'avançar. Aquesta planificació escalonada permet una aplicació ordenada, l'aprenentatge intern i la màxima eficiència en l'ús dels recursos públics.

El procés s'articula en tres fases principals, des de la posada en marxa inicial fins al manteniment estable del sistema municipal.

FASE 1. PREPARACIÓ I DESPLEGAMENT

Un cop el Pla hagi sigut aprovat, aquesta fase constitueix el fonament i té com a objectiu establir els mecanismes de coordinació, la infraestructura tècnica i les eines necessàries per iniciar el desplegament operatiu del PGIF.

Actuacions prioritàries:

- Contractació de personal municipal i extern requerit per a la correcta implantació i execució del Pla, i de les eines necessàries.
- Elaboració del Mapa Municipal de Gestió Felina, eina cartogràfica per identificar i classificar les colònies segons risc ecològic, sanitari i social.

- Desenvolupament dels manuals tècnics i operatius (MAN-EVAL, OPE i REG) que establiran la metodologia comuna d'avaluació, els procediments i els models de registre.
- Llançament de la campanya de comunicació inicial, adreçada a la ciutadania i als agents institucionals, per garantir la difusió i acceptació del model municipal.

Aquesta fase culmina amb la validació del marc operatiu i la formació inicial del personal tècnic i del voluntariat acreditat.

FASE 2. IMPLEMENTACIÓ I HARMONITZACIÓ

És la fase de desplegament territorial i consolidació pràctica del model. Durant aquest període, l'objectiu és que totes les colònies identificades estiguin registrades i gestionades sota criteris unificats de traçabilitat, benestar i convivència.

Línies d'actuació principals:

- Execució coordinada dels POE i consolidació del programa CER+R en tot el terme municipal. Alhora Desenvolupament del programa de formació municipal, destinat a tècnics, Policia Local, voluntariat i entitats, amb continguts homogenis i acreditables.
- Aplicació prioritària de mesures a les zones amb risc ecològic o social elevat, seguint la Matriu d'Assignació de Procediments (MAP).
- Integració i actualització permanent del sistema documental del PGIF, assegurant la traçabilitat de totes les actuacions, registres i resultats.

L'objectiu final d'aquesta fase és establir un sistema de gestió estable, coherent i verificable en tot el municipi.

FASE 3. CONSOLIDACIÓ I MANTENIMENT

Un cop assolit el desplegament complet, el Pla entra en fase de maduresa operativa i millora contínua.

Les accions se centren a garantir la sostenibilitat tècnica, econòmica i institucional del sistema, mantenint-lo actualitzat i eficient.

Accions principals:

- Seguiment anual dels indicadors clau (KPIs) i elaboració de l'Informe Anual de Resultats.
- Actualització periòdica dels manuals i protocols, incorporant avenços científics, noves normatives o bones pràctiques.
- Programa estable de formació contínua per al personal i el voluntariat.

Aquesta fase consolida el PGIF com un model municipal de gestió sostenible, alineat amb els principis de One Health / One Welfare i amb la normativa vigent, sense obviar l'objectiu principal que és la reducció poblacional de gats al carrer.

22. SISTEMA DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El Sistema de Seguiment i Avaluació del PGIF Santa Eulària des Riu és l'eina que garanteix la traçabilitat, la transparència i la millora contínua del Pla.

Permet mesurar el progrés real de la gestió felina i valorar l'impacte de les actuacions sobre el benestar animal, la convivència ciutadana i la protecció del medi.

El sistema s'articula al voltant de tres eixos: indicadors clau (KPIs), informe municipal i retroalimentació tècnica.

22.1. Indicadors clau (KPIs)

Els indicadors constitueixen la base del sistema de mesura i permeten avaluar el rendiment i l'eficàcia de les accions.

Es classifiquen en quatre categories principals:

1. **Indicadors poblacionals:** nombre de colònies actives, gats censats, percentatge d'esterilitzacions, colònies tancades o noves.

2. **Indicadors sanitaris:** nombre d'intervencions veterinàries, diagnòstics i incidències sanitàries registrades.
3. **Indicadors de convivència i gestió ciutadana:** queixes, actuacions de mediació, campanyes de sensibilització i nivell de compromís social.
4. **Indicadors ambientals i de biodiversitat:** ubicació en zones sensibles, desplaçaments autoritzats i incidències sobre ambientals.

Aquests indicadors es revisaran anualment per l'Ajuntament amb suport tècnic veterinari, ajustant les prioritats i detectant àrees de millora.

22.2. Informe anual municipal

L'Ajuntament anirà realitzant informes d'avaluació en els que s'analitzarà els resultats a partir dels indicadors, amb la finalitat d'identificar tendències, resultats i desviacions respecte als objectius del Pla, a més de proposar millores o ajustos per al següent cicle.

22.3. Avaluació i retroalimentació tècnica

El sistema incorpora un mecanisme estable de retroalimentació tècnica destinat a convertir les dades obtingudes durant el seguiment en decisions operatives i d'ajust estratègic. A partir d'aquesta anàlisi s'estableixen:

- Ajustos dels protocols per millorar-ne l'eficàcia i l'adaptació al context local.
- Actualitzacions dels criteris de risc del sistema SP-PICF, d'acord amb l'evidència científica i els canvis en la realitat municipal.
- Incorporació de noves bones pràctiques, eines tecnològiques o metodologies que reforcin la gestió i la traçabilitat.

Aquest procés garanteix que el PGIF de Santa Eulària des Riu evolucioni com un model viu, flexible i basat en l'evidència, mantenint la seva coherència amb els

principis de la Llei 7/2023 i amb els objectius de sostenibilitat ambiental i benestar animal del municipi.

23. FINANÇAMENT I ESTIMACIÓ DE COSTOS

La implementació del Pla de Gestió Integral Felina a Santa Eulària des Riu requereix un model de finançament rigorós i adaptat a la realitat insular, on la dispersió urbanística, la coexistència de zones urbanes, rurals i naturals, i la fluctuació estacional fan necessari comptar amb un sistema tècnic estable i professionalitzat.

La inversió inicial del PGIF es concentra en el primer any, moment en què s'ha d'afrontar el volum més important d'animals reproductors i situacions acumulades. En el cas de no tenir impediments i assolir els objectius de la primera fase, partir del segon any, el programa entra en fase de manteniment i consolidació i, per tant, la despesa disminueix de manera natural.

A continuació es presenta un resum dels principals conceptes pressupostaris.

TAULA 1. RESUM ANUAL BÀSIC DE COSTOS DEL PGIF

Concepte	Descripció	Cost fase 1 (€)	Cost anys següents (€)
CER +R	Logística, Cirurgia, Medicació Registre	108.500,00 €	77.500,00 €
Disponibilitat del servei d'urgències 24 h	Atencions immediates, Rescats	37.000, 00€	37.000,00 €

Clínica veterinària (urgències)	Consultes, hospitalització i tractaments	14.000,00 €	14.000,00 €
Alimentació i manteniment bàsic	Alimentació, desparasitació, material de neteja i bioseguretat.	210.872, 75 €	210.872, 75 €
Gestió de cadàvers	Tractament de retirada i gestió de residus: cadàvers	2.750,00 €	2.750,00 €
Inventari de material inicial	Gàbies trampa, transportins, menjadores, abeuradors, refugis,...	48.230, 60 €	
Supervisió i gestió de voluntaris	Coordinació, inspeccions, seguiment de punts d'alimentació	29.875, 39 €	29.875, 39 €
Personal municipal adscrit (Dedicació parcial)	Veterinari A1, tècnic Medi ambient A1, Mediació i suport C2	90.578,28 €	90.578,28 €

Consultoria externa	Honoraris i desplaçaments	47.850,00 €	47.850,00 €
Sistema informàtic municipal	Plataforma PGIF (colònies, avisos, registres)	3.436,40 €	3.436,40 €
Total estimat		593.093, 42 €	513.862,82 €

Projecció plurianual (4 anys)

A efectes de planificació municipal, és convenient incorporar una previsió de cost a mitjà termini, que permeti anticipar necessitats i garantir la continuïtat dels serveis.

Taula 2. Projecció plurianual 2026–2030

Any	Cost anual estimat (€)	Observacions
Any 1	593.093, 42 €	Any d'intervenció intensiva: Acopi de material, reducció de reproductors i acomodament d'espais.
Any 2	513.862,82 €	Inici fase de manteniment
Any 3	513.862,82 €	Població estabilitzada / menor pressió reproductiva
Any 4	513.862,82 €	Consolidació del model CER+R
TOTAL 4 ANYS	2.134.681, 89 €	Inversió global del PGIF els quatre primers anys

Lectura estratègica per al municipi

La inversió prevista garanteix que Santa Eulària des Riu disposi d'un sistema estable, predictable i amb incidència directa en la salubritat pública, la convivència veïnal, el benestar animal i la protecció del medi ambient.

La reducció de cadellades, la resposta immediata davant urgències, la traçabilitat de totes les actuacions i la coordinació efectiva dels voluntaris acreditats són objectius assolibles amb aquest model de gestió que es planteja al PGIF.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES I ANNEXOS

GUIES I MANUALS DE GESTIÓ

- Ayuntamiento de Madrid (2018). Guía de gestión de colonias felinas urbanas: método CER. Madrid: Ayuntamiento de Madrid.
- Generalitat Valenciana (2020). Manual de gestión de colonias felinas: criterios técnicos y jurídicos. València: GVA.
- Federación de Protectoras de Animales de Cataluña (2017). Manual CER para la gestión ética de colonias felinas. Barcelona: FdPAC.
- International Cat Care (2020). Trap-Neuter-Return: Guidelines for Best Practice in the Management of Feral Cats. Londres: ICC.
- World Small Animal Veterinary Association (WSAVA) (2019). Animal Welfare Guidelines.

LITERATURA CIENTÍFICA SOBRE GATS I BIODIVERSITAT

- Levy, J.K., & Crawford, P.C. (2004). Humane strategies for controlling feral cat populations. *Journal of the American Veterinary Medical Association*, 225(9), 1354–1360.
- Loss, S.R., Will, T., & Marra, P.P. (2013). The impact of free-ranging domestic cats on wildlife in the United States. *Nature Communications*, 4, 1396.
- Medina, F.M., Bonnaud, E., Vidal, E., et al. (2011). A global review of the impacts of invasive cats on island endangered vertebrates. *Global Change Biology*, 17(11), 3503–3510.
- Natoli, E., Maragliano, L., Cariola, G., et al. (2006). Management of feral domestic cats in the urban environment of Rome (Italy). *Preventive Veterinary Medicine*, 77(3–4), 180–185.
- Nogales, M., Vidal, E., Medina, F.M., et al. (2013). Feral cats and biodiversity conservation: the urgent prioritization of island management. *BioScience*, 63(10), 804–810.

- Twardek, W.M., Peiman, K.S., Gallagher, A.J., & Cooke, S.J. (2017). Feral cats: An understudied threat to freshwater biodiversity. *Biological Conservation*, 209, 1–9.

INFORMES I ESTUDIS DE REFERÈNCIA

- Consell Insular d'Eivissa (2022). *Informe sobre l'estat de conservació de la biodiversitat a Eivissa*.
- Govern de les Illes Balears (2020). *Estudi de les poblacions de gats comunitaris a les Illes Balears*. Palma: Conselleria de Medi Ambient.
- FAADA (2021). *Impacto de las colonias felinas en la biodiversidad urbana y periurbana: retos de gestión ética*. Barcelona: Fundació FAADA.

ESTRUCTURA DOCUMENTAL DEL PGIF DE SANTA EULÀRIA DES RIU

MANUAL D'AVALUACIÓ I DECISIÓ

CATÀLEG DE PROCEDIMENTS OPERATIUS

PROTOCOL MESTRE 1 – Gestió estructural i territorial

- POE 1.1 Avaluació inicial i registre d'assentaments i colònies felines
- POE 1.2 Formació i acreditació de voluntaris col·laboradors PGIF
- POE 1.3 Alimentació i gestió de punts de recurs de la colònia
- POE 1.4 Higiene i manteniment de punts de recurs de la colònia
- POE 1.5 Atenció veterinària i incidències 24/7 amb animals vius
- POE 1.6 Gestió en propietats privades o recintes tancats
- POE 1.7 Gestió en zones d'obres o entorns temporals d'activitat
- POE 1.8 Desplaçament progressiu d'assentaments felins
- POE 1.9 Reubicació excepcional per motius de conservació
- POE 1.10 Gestió en zones d'impacte sobre biodiversitat

PROTOCOL MESTRE 2 – Gestió sanitària i control poblacional

- POE 2.1 Gestió de gats comunitaris mitjançant cer + r estàndard/alta intensitat
- POE 2.2 Maneig i bio-seguretat davant brots de malalties infeccioses
- POE 2.3 Gestió de cadells, gats vulnerables i altres
- POE 2.4 Adopció de gats comunitaris i d'altres
- POE 2.5 Aplicació d'eutanàsia humanitària en animals sota tutela municipal

PROTOCOL MESTRE 3 – Coordinació, seguiment i divulgació

- POE 3.1 Sistema d'indicadors d'efectivitat i avaluació anual
- POE 3.2 Comunicació i sensibilització ciutadana

CATÀLEG DE REGISTRES I FORMULARIS

Bloc A – Gestió estructural

Bloc B – Gestió sanitària

Bloc C – Coordinació, seguiment i divulgació

BORRADOR